

Orde van dienst voor de kerkdienst van de Protestantse Gemeente Kapelle-Biezeling- Eversdijk in de Mozeskerk op 3 april 2026 – Goede Vrijdag

Voorganger: ds. Douwe de Roest. Muzikale medewerking: Michiel Kwekkeboom (piano / orgel) en Nathalie de Bree (klarinet). De dienst wordt online uitgezonden via Kerkdienst Gemist. Gebruik bijvoorbeeld de link naar onze pagina: <https://shorturl.at/iNR36>

De dienst op Goede Vrijdag is een doorlopend geheel met de dienst op Witte Donderdag, de Paaswake en de Paasmorgen. We beginnen dan ook met alle aanwezigen al in de kerk. We zitten in de kerkzaal rondom het vooraan opgestelde kruis.

In de dienst lezen we telkens gedeelten uit het lijdensevangelie – dit jaar is dat met woorden van de evangelist Matteüs. Na de laatste lezing wordt de paaskaars gedoofd en zijn we stil. Hierna is ruimte om een lichtje aan te steken onder het kruis.

Aan het einde van de dienst worden de Paaskaars, het doopvont, het avondmaalsstel, het kanselkleed, de stola en de kanselbijbel de kerk uit gedragen en verlaten allen rustig zingend de kerk. De viering wordt hervat in de Paaswake.

Lied: "Blijf bij mij en waak hier met mij" (Taizé)

Blijf bij Mij en waak hier met Mij.
Waak en blijf bidden. Waak en blijf bidden.

Inleidende woorden bij deze dienst op Goede Vrijdag

Lied "El Senyor" (Taizé) Spaans, Nederlands, Spaans, Nederlands, Spaans

El Senyor és la meva força, El Senyor, el meu cant
Ell ha estat la salvació en ell confio i no tinc por, en ell confio i no tinc por

In de Heer vind ik heel mijn sterkte, in mijn God de vreugdezang
Gij die mijn bevrijding bewerkt, op U vertrouw ik en ken geen angst,
op U vertrouw ik en ken geen angst

Schriftlezing uit Matteüs 26: 30-56 (NBV21)

³⁰Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg. ³¹Onderweg zei Jezus tegen hen: 'Jullie zullen Mij deze nacht allemaal afvallen, want er staat geschreven: "Ik zal de herder doden, en de schapen van zijn kudde zullen uiteengedreven worden."' ³²Maar nadat Ik uit de dood ben opgewekt, zal Ik jullie voorgaan naar Galilea.' ³³Petrus zei daarop tegen Hem: 'Misschien zal iedereen U afvallen, ik nooit!' ³⁴Jezus antwoordde hem: 'Ik verzeker je: deze nacht, nog voor de haan gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal verloochenen.' ³⁵Petrus zei: 'Al zou ik met U moeten sterven, verloochenen zal ik U nooit.' Alle andere leerlingen vielen hem daarin bij. ³⁶Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een plek die Getsemane genoemd werd. Hij zei: 'Blijven jullie hier zitten, Ik ga daar bidden.' ³⁷Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee. Toen Hij bedroefd en angstig begon te worden, ³⁸zei Hij tegen hen: 'Ik ben diepbedroefd, tot stervens toe. Blijf hier met Mij waken.' ³⁹Hij liep nog een stukje verder, liet zich voorover vallen op de grond en bad: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan Mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals Ik het wil, maar zoals U het wilt.' ⁴⁰Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Konden jullie niet eens één uur met Mij waken?' ⁴¹Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.' ⁴²Voor de tweede maal liep Hij bij hen vandaan en bad: 'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan Mij voorbijgaat zonder dat Ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals U het wilt.' ⁴³Toen Hij terugkwam, zag Hij dat ze weer sliepen, want ze waren door vermoeidheid overmand. ⁴⁴Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor. ⁴⁵Daarna voegde Hij zich weer bij de leerlingen en zei: 'Liggen jullie

daar nog steeds te slapen en te rusten? Het ogenblik is nabij waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars. ⁴⁶Sta op, laten we gaan; kijk, hij die Mij uitlevert, is al vlakbij.'

⁴⁷Nog voor Hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd. ⁴⁸Judas, die Hem zou uitleveren, had met hen een teken afgesproken. 'Degene die ik kus,' had hij gezegd, 'die is het, die moet je gevangennemen.' ⁴⁹Hij liep recht op Jezus af, zei: 'Gegroet, rabbi!' en kuste Hem. ⁵⁰Jezus zei tegen hem: 'Vriend, ben je daarvoor gekomen?' Daarop kwamen de mannen naderbij, grepen Jezus vast en namen Hem gevangen. ⁵¹Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. ⁵²Daarop zei Jezus tegen hem: 'Steek je zwaard terug op zijn plaats. Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen. ⁵³Je weet toch dat Ik mijn Vader maar te hulp hoeft te roepen of Hij stelt Mij onmiddellijk meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking. ⁵⁴Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?' ⁵⁵Toen zei Jezus tegen de mannen: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben! Dagelijks was Ik in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u Me niet gevangengenomen; ⁵⁶maar dit alles gebeurt omdat de geschriften van de profeten in vervulling moeten gaan.' Daarop lieten alle leerlingen Hem in de steek en vluchtten weg.

Lied 558: 6, 7, 8 (Jezus, om uw lijden groot)

Schriftlezing uit Matteüs 26: 57-75, 27: 1, 2 (NBV21)

⁵⁷De mannen die Jezus gevangengenomen hadden, leidden Hem voor aan Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeengekomen waren. ⁵⁸Petrus volgde Hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester; daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen. ⁵⁹De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden Jezus met behulp van een valse getuigenverklaring ter dood te veroordelen, ⁶⁰maar dat lukte hun niet; hoewel zich vele valse getuigen meldden. Ten slotte meldden er zich twee ⁶¹die zeiden: 'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."' ⁶²De hogepriester stond op en vroeg Hem: 'Geeft U geen antwoord op wat deze getuigen tegen U inbrengen?' ⁶³Maar Jezus bleef zwijgen. De hogepriester zei: 'Ik bezweer U bij de levende God: zeg ons of U de messias bent, de Zoon van God.' ⁶⁴Jezus antwoordde: 'U zegt het. Maar Ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen op de wolken van de hemel.'

⁶⁵Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit: 'Hij heeft God gelasterd! Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? U hebt nu zelf zijn godslastering gehoord. ⁶⁶Wat denkt u?' Ze antwoordden: 'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!' ⁶⁷Daarop spuwden ze Hem in het gezicht en sloegen Hem. Anderen stompten Hem ⁶⁸en zeiden: 'Profeteer dan maar eens voor ons, messias, wie is het die Je geslagen heeft?'

⁶⁹Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei: 'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!' ⁷⁰Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' ⁷¹Toen hij wegliep naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders: 'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!' ⁷²En opnieuw ontkende hij en zwoer: 'Echt, ik ken de man niet!' ⁷³Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden: 'Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens, je accent verraadt je.' ⁷⁴Daarop begon hij te vloeken en te zweren: 'Ik ken die man niet!' En meteen kraaide er een haan. ⁷⁵Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had: 'Nog voor de haan gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en huilde bitter. **27**¹De volgende ochtend vroeg namen alle hogepriesters met de oudsten van het volk het besluit Jezus ter dood te brengen. ²Nadat ze Hem geboeid hadden, leidden ze Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus, de gouverneur.

Lied 560: 1, 2, 3 (Hij ging de weg zo eenzaam)

Schriftlezing uit Matteüs 27: 11-31 (NBV21)

¹¹Toen Jezus voor de gouverneur stond, stelde deze Hem de vraag: 'Bent U de koning van de Joden?' Jezus zei: 'U zegt het.'¹²Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niet één keer. ¹³Daarop zei Pilatus tegen Hem: 'Hooft U niet wat deze getuigen allemaal tegen U inbrengen?' ¹⁴Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de gouverneur zeer verwonderde. ¹⁵Nu had de gouverneur de gewoonte om op het pesachfeest één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen. ¹⁶Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd. ¹⁷En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd: 'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?' ¹⁸Hij wist namelijk dat ze Hem uit afgunst hadden uitgeleverd. ¹⁹Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht: 'Laat je niet in met die rechtvaardige! Om Hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten lijden.'

²⁰Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden. ²¹Weer nam de gouverneur het woord en hij vroeg opnieuw: 'Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?' 'Barabbas!' riepen ze. ²²Pilatus vroeg hun: 'Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias wordt genoemd?' Allen antwoordden: 'Aan het kruis met Hem!' ²³Hij vroeg: 'Wat heeft Hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden alleen maar harder: 'Aan het kruis met Hem!' ²⁴Toen Pilatus inzag dat hij niets bereikte, maar dat er zelfs een opstand dreigde uit te breken, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei: 'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.' ²⁵En heel het volk antwoordde: 'Laat zijn bloed ons maar worden aangerekend, en onze kinderen!' ²⁶Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij Hem eerst nog had laten geselen. ²⁷De soldaten van de gouverneur namen Jezus mee naar het pretorium en verzamelden de hele cohort om Hem heen. ²⁸Ze kleedden Hem uit en deden Hem een scharlakenrode mantel om, ²⁹vlochten een kroon van doornakken en zetten die op zijn hoofd. Ze gaven Hem een rietstok in zijn rechterhand en vielen voor Hem op de knieën. Spottend zeiden ze: 'Gegroet, koning van de Joden,' ³⁰en ze spuwden op Hem, pakten Hem de rietstok weer af en sloegen Hem op het hoofd. ³¹Nadat ze Hem zo hadden bespot, trokken ze Hem de mantel uit, deden Hem zijn kleren weer aan en leidden Hem weg om Hem te kruisigen.

Lied "Via dolorosa" – instrumentaal

Schriftlezing uit Matteüs 27:32-38 en Lucas 23: 39-45 (NBV21)

³²Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. ³³Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat 'schedelplaats' betekent. ³⁴Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken. ³⁵Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, ³⁶en ze bleven daar zitten om Hem te bewaken. ³⁷Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'. ³⁸Daarna werden er naast Hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van Hem, de ander links.

[39] Een van de gekruisigde misdadigers zei spottend tegen Hem: 'Jij bent toch de messias? Red jezelf dan en ons erbij!' [40] Maar de ander wees hem terecht met de woorden: 'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God nu je dezelfde straf ondergaat?' [41] Wij worden terecht gestraft: het is ons verdiende loon. Maar die man heeft niets verkeerd gedaan.' [42] En hij zei: 'Jezus, denk aan mij wanneer U in uw koninkrijk komt.' [43] Jezus antwoordde: 'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met Mij in het paradijs zijn.' [44-45] Rond het middaguur werd het donker in het hele land doordat de zon verduisterde. De duisternis hield drie uur aan. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel doormidden.

Lied "Jesus, remember me" (Taizé)

Jesus, remember me, when you come into your Kingdom,
Jesus, remember me, when you come into your Kingdom

Korte overweging op Goede Vrijdag aan de hand van het jaarthema "Kijk! Laat je verrassen"

Lied 882: 1, 2, 4, 5 (Allerhoogste God, heilig en glorierijk)

Schriftlezing uit Matteüs 27:39-50 (NBV21)

³⁹De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem: ⁴⁰Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als Je de Zoon van God bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af! ⁴¹Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen: ⁴²Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet. Hij is toch koning van Israël? Laat Hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in Hem geloven. ⁴³Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die Hem nu dan redden, als Hij Hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: "Ik ben de Zoon van God." ⁴⁴Precies zo beschimpten Hem de misdadigers die samen met Hem gekruisigd waren. Het was kort voor het pesachfeest. ⁴⁵Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. ⁴⁶Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eli, Eli, lema sabachtani?' Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' ⁴⁷Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hij roept om Elia!' ⁴⁸Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesnel die een spons pakte en in water met azijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken. ⁴⁹De anderen zeiden: 'Laten we nu maar eens zien of Elia Hem komt redden.' ⁵⁰Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.

Lied 590: 1, 2, 4 (Nu valt de nacht)

De Paaskaars wordt gedoofd

Stilte

Muziek: "Élégie" (Gabriel Fauré, op. 24) - instrumentaal

Aansteken van lichtjes onder het kruis

Tijdens het aansteken van de lichtjes: Lied 873 (Zingen wij God onze lof) (herhalend)

Gebed en gezamenlijk gebeden Onze Vader

Schriftlezing uit Hosea 6: 1-3 (NBV21)

'⁶Kom, laten wij teruggaan naar de HEER! Hij heeft ons verscheurd, Hij zal ons genezen; de hand die sloeg, zal ons verbinden. ²Hij redt ons na twee dagen van de dood, de derde dag doet Hij ons opstaan: in zijn nabijheid zullen wij leven. ³Dan zullen wij Hem kennen, en naar Hem jagen om de HEER te kennen. Even zeker als de dageraad zal Hij komen, Hij komt naar ons als milde regen, als de lenteregen die de aarde drenkt.'

Lied "Toekomst vol van hoop" (Sela, ingetogen gezongen)

Zegenbede

We verlaten de kerk met de gedoofde Paaskaars, het doopvont, het avondmaalsstel, het kanselkleed, de stola en de kanselbijbel. De dienst is niet afgelopen maar wordt hervat in de Paaswake waarin we het licht dat terugkomt mogen verwachten.

Tijdens het verlaten van de kerk zingen we lied 598 (Als alles duister is...)